

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Gavriliță Vitalie, în cauza penală în privința lui

XXX, născut la **XXX**, originar și domiciliat în **XXX**.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 10.11.2015 - 03.11.2016;
2. Instanța de apel: 23.11.2016 - 23.02.2017;
3. Instanța de recurs: 24.05.2017 - 21.06.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 03 noiembrie 2016, Bunescu Andrei a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că prin rechizitoriu, inculpatului Bunescu Andrei i s-a incriminat că, între 25 ianuarie și 01 februarie 2015, aflându-se în extravilanul s.Greblești, r-nul Strășeni, unde era angajat în calitate de paznic, în timp ce avea grijă de prisacă și iepuri, care îi aparțin lui Ivanov Igor, s-a folosit de faptul că la prisacă era doar el și, nefiind observat de nimeni, a sustras 6 iepuri de rasă, cauzându-i ultimului o daună materială în proporții considerabile, în mărime de 3000 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că instanța a apreciat unilateral și arbitrar probele și circumstanțele cauzei și nemotivat a apreciat critic declarațiile martorilor; - partea descriptivă a deciziei conține contradicții, or, instanța, deși inițial apreciază critic declarațiile martorului A.Leahu-Ivanov, totuși ulterior, le-a considerat relevante în confirmarea nevinovăției lui A.Bunescu; - constatările instanței nu sunt consecvente, or, deși instanța a constatat în descriptivul sentinței că inculpatul a săvârșit fapta imputată, a conchis că acesta urmează să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar în dispozitiv l-a achitat pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, apelul declarat de către procuror a fost admis din alte motive, în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care A.Bunescu a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a constatat că, prin rechizitoriu, inculpatului Bunescu Andrei i s-a incriminat că, între 25 ianuarie și 01 februarie 2015, aflându-se în extravilanul s.Greblești,

r-nul Strășeni, unde era angajat în calitate de paznic, în timp ce avea grijă de prisacă și iepuri, care îi aparțin lui Ivanov Igor, s-a folosit de faptul că la prisacă era doar el și, nefiind observat de nimeni, a sustras 6 iepuri de rasă, cauzându-i ultimului un prejudiciu material în proporții considerabile, în mărime de 3000 lei.

Astfel, audiind suplimentar partea vătămată Ig.Ivanov, cercetând probele și circumstanțele cauzei, examinându-le și apreciindu-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a conchis că inculpatul urmează a fi achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În acest sens, instanța de apel a precizat că acuzarea nu a prezentat probe incontestabile ce ar dovedi vinovăția inculpatului, ci doar declarațiile părții vătămate, care urmează a fi apreciate critic, or, faptul că inculpatul activa în calitate de paznic nu poate servi drept probă pentru a considera că acesta a comis infracțiunea incriminată, mai mult, A.Bunescu a indicat că el personal a aruncat la câini 6 iepuri care au pierit, fapt confirmat inclusiv de către martorul A.Leahu-Ivanov care a comunicat că, după comiterea faptei s-a întâlnit în mun.Chișinău cu A.Bunescu, care i-a comunicat că iepurii nu au fost sustrași, dar au pierit, fiind cu ei hrăniți câinii.

Consecvent, instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului M.Botea din considerentul că acestea nu probează cert și fără echivoc vinovăția inculpatului.

Complementar, instanța de apel a precizat că la baza sentinței de condamnare, nu pot fi puse probe indirecte, cum ar fi declarațiile martorilor A.Leahu-Ivanov, A.Jelev și M.Botea, care nu sunt martori oculari ai infracțiunii imputate inculpatului, și care au declarat că despre faptul că A.Bunescu a sustras 6 iepuri de la prisacă, le-a spus partea vătămată Ig.Ivanov.

În consecință, instanța de apel a conchis că învinuirea adusă lui A.Bunescu nu este bazată pe probe directe și pertinente ce ar confirma vinovăția acestuia, iar sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Concomitent, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casare acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța de apel nu a ținut cont de dispozițiile art.414 Cod de procedură penală, a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, fără a respecta prevederile art.101 Cod pe procedură penală; - eronat a apreciat critic declarațiile părții vătămate Ig.Ivanov și ale martorilor A.Leahu-Ivanov, A.Jelev și M.Botea, și neîntemeiat a reținut drept veridice declarațiile inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel

în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Colegiul penal constată că instanța de apel, ținând cont de prevederile art.414 alin.(2), (6) Cod de procedură penală, a audiat suplimentar partea vătămată Ig.Ivanov, a cercetat și verificat declarațiile martorilor A.Leahu-Ivanov, A.Jelev, M.Botea, precum și probele administrate în cauză, pe care le-a apreciat, conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și a conchis că inculpatul urmează a fi achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a făcut o analiză completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, stabilind corect că inculpatul urmează să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii imputate, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Consecvent, argumentele recurentului, precum că instanța de apel a apreciat arbitrar și eronat probele și circumstanțele cauzei, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate fiind cert dovedită, contravin materialelor cauzei, or, Colegiul penal reiterează că, instanța de apel corect și în deplină măsură a dat apreciere probelor și circumstanțelor cauzei și corect a constatat că învinuirea adusă lui A.Bunescu nu este bazată pe probe directe, pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția acestuia, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Funcția acuzării este pusă pe seama procurorului care intenționează cauza penală, înaintează învinuirea, susține acuzarea în instanțele de judecată.

În pofida acestor cerințe, în ședința instanței de apel procurorul nu a prezentat probe, din care s-ar deduce vinovăția inculpatului A.Bunescu. Acesta, fiind audiat în cadrul urmăririi penale, nu a recunoscut vina, iar în instanțele de fond nu a fost audiat pe marginea învinuirii înaintate.

Argumentul procurorului, precum că vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile părții vătămate Ig.Ivanov, nu poate fi reținut, dat fiind că, instanțele au stabilit că acestea sunt date din cuvintele altor persoane, iar în ședința instanței de apel acuzarea nu a prezentat proba respectivă, prin urmare învinuirea nu a fost probată.

Mai mult, conform prevederilor art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o sentință de condamnare fără audierea pe viu a inculpatului, părții vătămate, precum și a martorilor acuzării. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Colegiul penal reține că în ședința de judecată din 19.01.2017, procurorul a solicitat audierea martorului M.Botea însă, în ședința de judecată din 23.02.2017, din cauză că nu i-a putut asigura prezența, a renunțat la audierea acestuia, considerând că examinarea cauzei poate continua în lipsa lui (f.d.175 și 191).

Astfel, acuzarea de stat nu a prezentat instanțelor de judecată probe certe în ce privește respingerea argumentelor inculpatului, că dânsul nu a sustras iepurii, dar aceștia au pierit. Probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanțelor de fond, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției lui A.Bunescu în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acest context, Colegiul conchide că instanțele corect au reținut în acest sens prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, în aspectul că o hotărâre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Prin urmare, Colegiul penal constată că ambele instanțe au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate se tratează în favoarea inculpatului și, examinând cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, constatând că învinuirea nu a prezentat probe incontestabile de acuzare a lui A.Bunescu în cele incriminate, corect au concluzionat că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În recursul ordinar procurorul a invocat că instanța de apel a dat o interpretare eronată probelor prezentate în confirmarea vinovăției inculpatului.

Colegiul remarcă că, în speță, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este minuțios și detaliat analizată în textele sentinței și deciziei, inclusiv la pct.4 al prezentei decizii. Temei de a pune la îndoială veridicitatea probelor și concluziilor instanțelor de fond nu a fost stabilit.

Procurorul în recurs supune analizei probele administrate, însă le apreciază conform propriei opinii și care le interpretează din punctul său de vedere. Or, solicitarea procurorului din recurs nu constituie temei pentru reexaminarea cazului în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja stabilite.

Totodată, Colegiul penal reține că, în recursul său procurorul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel însă în pofida prevederilor enunțate mai sus, nu este specificat asupra căror motive și probe concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La acest capitol, Colegiul amintește că, în cazul în care recursul ordinar declarat nu cuprinde o motivare corespunzătoare privitor la erorile de drept invocate, instanța de recurs nu este competentă să-l completeze cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât, după cum s-a menționat mai sus, potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel la adoptarea hotărârii, a respectat prevederile art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de către procuror și adoptarea soluției expuse în pct.4 din prezenta decizie.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acestora.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Gavriliță Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, în cauza penală în privința lui Bunescu Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu